

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. se vënd la Tipografia, soc. pe acțiun

Numeri singuratici à 20 bani se vënd la librăria G. Cârjan, Ploesti

Nu ne agităm.

(Ș.) Atmosfera e plină de materii explosive. În fiecare moment se așteaptă descărcarea îngrozitoare a catastrofe și noi — nu ne agităm.

Vânt rece și înfiorător suflă din spre capitala țării, vânt care prevestește furtună mare și noi — nu ne agităm.

Întreaga presă maghiară e îngrijorată și așteaptă cu groază întorsătura ce o va lua actuala stare de lucruri din țeară și noi — nu ne agităm.

Primatele catolic, găsește că situația politică în Ungaria e îngrozitoare, ear' o mare parte dintre membrii casei magnaților, vede cum de nou se apropie, cu pași repezi, de »zilele cele mai triste ale istoriei maghiare« și noi totuși — nu ne agităm.

De ce? pentru-că n'avem motiv să ne agităm.

Stările de lucruri, triste și dure-roase, nu le-am provocat noi, nu le-am pricinuit noi, nu purtăm noi răspunderea pentru ele și de aceea — nu ne agităm.

Urmeze ce va urma, sântem puși la adăpostul ori-cărei responsabilități, care nu poate să ne ajungă din nici o parte.

Responsabilitatea se o poarte aceia, cari de decenii nu fac alta decât seamănă vânt. Ear' cel-ce seamănă vânt, necesarmente trebuie să culegă furtună, prin urmare, furtuna ce se apropie, nu e alta decât rodul binemeritat al muncii lor.

Răspundă deci ei pentru ceea-ce se va întâmpla, — dacă mai au cui să răspundă. Căci cui să răspundă? Să deie seamă poporului despre ceea-ce au făcut, aducând țeara în halul în care se află? Dar' poporul nu 'i-a ales, poporul nu 'i-a trimis acolo unde se află, ci 'i-au trimis baionetele și capitalele, — prin urmare, poporului n'au să deie nici o socoteală despre ceea-ce fac și vor mai face.

Să deie seamă conștiinței lor proprii? Dar' oamenii acestia nu mai au conștiință. Au perdut-o de mult, sau poate nici n'au avut-o.

Să deie seamă Celui de sus, care conduce destinele omeneirei? Dar' ei au dovedit-o de mult, că nu mai au Dumnezeu, introducând în țeară niște legi, păgâne, pe cari nimenea nu le-a cerut, de cari nimenea nu a avut nici o trebuință și pe cari, ca de batjocură, le-au botezat — legi bisericesti!

Astfel n'ar avé deci nici ei cui să răspundă. Și totuși e mare și grea responsabilitatea lor; unii for trebuie să deie socoteală despre faptele lor, ear' forul acesta e imparțial, e acceptat de întreaga lume de for suprem în asemenea chestii, căci forul acesta e — istoria.

Verdictul istoriei are să fie zdrobitor pentru ei, și va rămâne vecinic lipit de fruntea lor, ca sentență infamantă.

Eată de ce dar' noi nu ne agităm. Pentru-că nu sântem părtași la nimic, pentru-că nu sântem responsabili pentru nimic.

Nu ne agităm încă și din alt motiv. Pentru-că pe noi nimic nu ne surprinde din ceea-ce s'a întâmplat în timpul din urmă și se va mai întâmpla în viitorul cel mai apropiat.

Toate au fost prevăzute de noi, au fost prevestite de noi, au fost chiar așteptate și sânt așteptate din partea noastră.

Contam cu siguranță matematică la ivirea lor, pentru-că trebuiau necesarmente să apară pe plan, ca urmare firească a politicii nebune, dusă de stăpânitorii nostri.

Tot ce nu e clădit pe temelii trainice, solide, nu poate să aibă viață lungă. Trebuie să se prăbușească. Astfel și constituționalismul maghiar, pe care-l vîd azi periclitat și cei mai optimiști dintre oamenii lor, trebuie să se prăbușească.

Se va prăbuși de astă-dată, sau îl va mântui pe un timp oare-care un compromis legat între guvern și opoziție? E cu totul irelevant. Rêul nu se sanează, ci 'i-se amină numai sanarea.

S'a prea agravat boala, prin urmare o leuire radicală se impune, și cei-ce se află în drept, vor trebui să recurgă, mai curînd sau mai târziu, la acest mod de vindecare.

Alt mod de sanare nu există. Trebuie să urmeze o sguidire puternică, apoi o fundamentală schimbare de sistem și atmosfera s'a curățit de toate miasmele sdruncinatoare de viață publică.

Așa s'a întâmplat aceasta totdeauna, la toate popoarele, în toate țările cari s'au aflat în asemenea stări triste de lucruri.

Istoria are darul de a se ști repeta. Evenimente întemplate se ivesc de nou pe plan, și se ivesc în aceeași ordine în care s'au mai ivit. Încheierea lor trebuie deci necesarmente să fie totdeauna aceeași.

Nu cu tratative, nu cu compromisuri se vor sana deci relele incubate, în țeara noastră, ci prin intervenția fac-

torilor cari au dreptul și datorința să intervină.

Știința modernă recunoaște, în asemenea casuri, de legitim și de justificat un drept, care nu e turnat în paragrafi, nu e codificat în legile nici unei țări și care totuși există, — dreptul de nevoe.

Dreptul acesta compete coroanei și compete popoarelor cari formează statul. Când coroana face us de el, se numește *lovitură de stat*, când poporul se folosește de el, se numește *revoluție*. Ori-care dintre factorii numiți ar recurge la întrebuintarea acestui drept, n'ar face alta decât ar folosi o armă, recunoscută de necesară, pentru delăturarea unei stări de lucruri devenită insuportabilă.

Stările au devenit azi atât de insuportabile în țeara noastră, încât recurgerea la arma aceasta se impune cu o necesitate constringentă. Alt mod de scăpare nu există.

Decamdată e rîndul la coroană, și noi așteptăm liniștiți intervenția și cuvîntul Monarhului, care se chema la o conlucrare împreună reprezentanții tuturor popoarelor din țeară.

Îl așteptăm, pentru-că trebuie să urmeze. Mai curînd sau mai târziu, dar' trebuie să urmeze!

Eată de ce dar' noi — nu ne agităm.

Sibiu, 21 Ianuarie n.

Prins de nou cu minciuna.

Prim-ministrul Bánffy are obiceiul, că nu poate vorbi fără să rostească câte o inexactitate, ca să nu zicem neadevăr. Astfel și în casa magnaților, când eu răspund la întrebarea primatelui Vaszary asupra situației, a zis, că: »în timpul din urmă s'au tăcut din partea opoziției unite propuneri referitoare la o transacțiune oare-care«, un lucru cu desăvîrșire inexact, pentru-că toată lumea știe, că inițiativa pentru aflarea unui mod de înțelegere a fost luată din partea guvernului, nu din partea opoziției.

Bărbații de încredere ai opoziției nici nu 'i-au rămas datorii baronului Bánffy, ci au publicat o declarație, subscrisă de toți, în care constată că nu ei, ci baronul Bánffy a făcut primele propuneri pentru o înțelegere oare-care.

Și totuși mai stau oamenii de vorbă cu un astfel de... cum se zicem... cu un astfel de — Bánffy?

FOIȚA „TRIBUNEI“.

MIAN.

— Prietenului Dimitrie Anghel. —

Rêu e, Doamne, să pribegesti, vîntul să amenințe zăpadă și să n'ai un găte de pus pe foc; să fii sărac lipit și să n'ai o lulea de tutun măcar, să-ți mai risipești ale gânduri!

De-ai avé cuți spune cel puțin pasul, te-ai mai ușura o leacă!

Singur și din nici o parte razim, să stai tot cuc, 'ți-se usucă inima din rădăcină, te mistue gândurile — să-ți mănânci tinerețele amărit printre străini. Cu ce 'ți-s vinovat, cu ce 'ți-am greșit tinerețe de te scurgi așa de ștearpă și fără nici un rost?... Ce 'ți-am făcut?

Și prietenii?... îi vîd că pe un și-reag de umbre cum îmi străbate creierul, cum se năvălesc unii peste alții, în întunec. Fără milă de le stiroșești capul ca la niște puș de năpăică!...

Când ai cu ce, nu mai ai astîmpăr de ei, își dau ghes și se întesc cu prietșugul care mai de care — nu te mai poți urni de prieteni, stau grămadă pe tine ca corbii... He! dar' de dă cerul să scărție ceva numai, atîta le-a fost!... nu-i mai prinzi, se duc pe aci încolo... Și prietenii ăștia sînt ca rînducelele de cum se vestește vremea urtă... să duc!

Acum, când n'am o felie de pâine, îmi aduc aminte de vorbele mamei, când

— Ții, de ce nu trece acum pe deasupra capului un stol de prepelețe, fripte gata... Ce mîncare 'i-ăș mai trage! Să am colea o oală cu vin... și un dănciuc spînzurat în virful patului!

Să te-apuce Crăciunul și să n'ai și tu o țigară măcar — ornamentul ăsta obligător ori-cărei guri de poet...

Treaba asta mă pune pe gânduri și încep să mă îngrijesc de puterea talentului meu...

Când stai și croești la planuri pe viitor, fără de veste te pomenești cu jupân crivăț, că te ia pe la spate, așa pe nepoftite. Br! br! br!

Mă scol și încep să-mi torn: cinci în lung, cinci în lat și dai și dai la numărăte până m'am trezit cu nasul lipit de fereastră. Afară numai de glumit nu-i, ger de scapără și uite ce mai țopăială-i trage stelele, maică!

Apoi dacă m'oi scula și mîne teafăr, mare minune! Toată nădejdea 'mi-e la moș Crăciun, doar' n'o face el pe cheful dușmanilor și să mă lase să îngheț... Nu zisei bine vorbele astea, un gând și un deget nevăzut îmi desemnează în minte chipul moșneagului... cu barba albă până la brâu, cu rassa și toiagul lui de schimnic, străbătînd vîntoase și nămeți până la casele noastre. Așa îl vîd de bine de pare că-i scris.

O veselie înduioșată mă cuprinde, mă vîd copil, acasă... simt în mine ceva din bucuria sticlețului prisionier, când de abia ce începe să se iee o fărîmă zăpada de pe garduri și de pe creștelele

Lege nouă. Se scrie din Budapesta, că în ministerul de interne se lucrează la un proiect de lege, care ar avé menișiumea de a exercia o controlă eficace asupra tuturor așezămintelor și reuniunilor de caritate. Oare ce va mai fi și asta? Și tocmai acum? Curat vorba ăluia: »satul arde și — ministrul de interne se peptenă«.

Crisa.

Din casa magnaților. — Triumful guvernului. — Din cameră. — Votări nominale fără sfîrșit. — Tratativele.

Guvernul maghiar a raportat ieri, Vineri, o victorie în casa magnaților. 'I-a succes se întrunească o majoritate de 30 voturi, contra adresei către Monarch, propusă din partea contelui Szécsenyi, și astfel adresa nu s'a pus la ordinea zilei. Despre decursul ședinței primim altoum următoarele informațiuni:

Ședința s'a deschis la orele 11. Magnații s'au prezentat în număr neobișnuit de mare, din ce se vede, că atât opoziția din casa magnaților cât și guvernul au făcut mari pregătiri pentru lupta care era să fie — decisivă.

Președintele dă cuvîntul contelui Szécsenyi ca să-și motiveze propunerea. Într'o vorbire scurtă propunătorul arată cum în situația în care se află astăzi țeara, numai un singur mod de sanare este, intervenția coroanei, cere deci ca proiectul seu de adresă să fie pus la ordinea zilei pentru a pute fi discutat.

Se scoală apoi prim-ministrul Bánffy și respinge motivarea contelui Szécsenyi, pe motivul, că intervenția coroanei nu e necesară, fiindcă tratativele pentru împăcare sînt încă în curgere, și se poate să aibă bun rezultat. Primirea proiectului de adresă din partea casei magnaților ar da ansă la bănuiele că coroana nu 'și-a făcut până acum datorința pe care 'i-o acorda constituția față de crisa existentă, un lucru care n'ar corăspunde adevărului. Roagă deci casa magnaților să nu admită adresa nici chiar să fie pusă la ordinea zilei.

Nu s'a însinuat nime altul la cuvînt și astfel președintele pune la vot propunerea contelui Szécsenyi. Rezultatul votării a fost următorul: pentru propunere au votat 69, contra propuneri 99, prin urmare majoritatea a respins-o.

Pentru propunere a votat între alții și contele Szapáry Gyula, fostul prim-ministru, ear' contra ei au votat: primatele catolic Vaszary, metropolitul Meșianu, banul Croației Khuen-Héderváry, prințul Lobkovitz etc.

La orele 12 ședința a fost terminată și guvernul 'și-a dus acasă — victoria.

În cameră nici o schimbare. Votare nominală până la nemurire, astfel că notarii au răgușit toți cetind în continuu lista părănitorii patriei. Ieri s'au făcut trei votări nominale referitoare la autentizarea unui proces verbal anterior, ear' restul ședinței 'l-au umplut vorbiriile deputaților Blaskovich și Sima, cari au adresat interpelări urgente ministrului de interne, în chestia măcelului din Sânt-Ana. Ministrul a avut însă bunăvoiața a nu răspunde.

Cu tratativele merge rău. Opoziția 'și-a formulat în scris răspunsul la propozițiile guvernului, și 'l-a predat ieri intermediatorului Szilágyi ca să-și înmaneze guvernului. Opoziția respinge propunerile guvernului, ca neacceptabile din partea ei.

Punctele guvernului ar fi, după gazetele ungurești, următoarele:

1. Înainte de toate să se pună chestiunea alegerii președintelui așa, ca opoziția să nu împedecă alegerea candidaților partidei liberale; Desideriu Perczel, ca președinte, Gabriel Daniel și Bela Tallian, ca vicepreședinți.

2. Opoziția să nu împedecă primirea indemnității pe durata de 4 luni.

3. Budgetul pe 1899 să fie votat până la 1 Aprilie a. c.

4. Prelungirea legii asupra recruților și a legii asupra armatei pe timp de un an.

5. Cu Croația să se încheie provisorul financiar până la finea anului 1899.

6. Un provisoriu de pact cu Austria pe 6 luni, pentru-ca în timpul acesta proiectele pactului să fie desbătute pe cale parlamentară.

7. Pactul vamal cu Austria să se reînvoiască pe cale constituțională cu termenul 1907. Dacă în Austria nu s'ar pute face prin parlament, atunci să se încheie pactul până la 1903 dincolo pe baza §-lui 14, ear' dincoace (în Ungaria) în forma regulării unilaterale, însă cu excluderea formulii contractuale și prin reciprocitate. Uniunea aceasta să se înarticuleze în lege și să rămână valabilă și pentru celelalte guverne și parlamente, până-când legislațiunile celor două state nu vor schimba-o.

8. Privitor la modificarea regulamentului camerei, guvernul 'și-a predat propunerile sale, al căror conținut este aproape o traducere din cuvînt în cuvînt

podidește plînsul și mă sărută ear', îmi ține capul între mâni și mă apasă la sinul ei... Cum mă stringe la piept și cum mai plînge!

— Hei, Gheorghită, umblăm la anu în gimnasiu? — și vorbele tatei cad potolite una câte una, să ascund în barba lui sură.

Vai, ce mare s'a făcut broasca casei, mototoala de Măriuca; ce cuminte-i și domoală ca o mamă mare. Cu rochița ei albastră, cu ochii ei sfioși în culoarea rochiței, cu pîrul adunat moț în virful capului, ca un smoc de borangic încurcat — e frumoasa mititica, frumoasă și sburlițată ca o garoafă!

»Nene Miule, nene Miule, și-mi întinde voioasă mîna ei, mînuța ei mare de-o acoperă un ban de cinci.

Uite și pe bunica, pe buna noastră bunică, de când cântă cocșii și ghemă se culcă gănilie stă la locșorul ei, ghemuită după sobă ca un greere... și toarce.

M'asez și eu pe un scaunel. Mă doogore focul pe ochi și ce bine-i, Doamne, la căldură, și rup din felia de pâine muțată în miere, dela măicuța. Și în casă, par'că ieri am plecat, așa sînt toate în loc... Chilimul așternut pe perete, Sfîntul Nicolae cu salcia dela Florii, șirul de tîrtăcuțe vîrgate, mușcata din fereastră. Par'că nu le-a atins mîna, așa stau.

Când cu gândul nu gîndești tîp, te pomenești cu el! În pragul ușei »Pepe« cu tăcîlia lui roșcată stă smirna. Cu talanca în virful cornului, belaliu la mîncare și ursuz la joc, ce serios se ține, »Pepe« cu mutra lui de dascăl de geografie, »Pepe«, țapul și groaza bunicei. Ce zor și ce bucurie pe mine, că m'a luat taica acasă... Nu-mi luam ochii

a plafului de regulament Baden Falkenhayn — întregit cu *clotura*.

9. Bánffy este gata a se retrage dela postul de ministru-șefedintei atunci, când dieta va fi primit proiectele de lege amintite. El numai cu privire la modificarea regulamentului camerei face concesiunea, că se va retrage apriori presupunând, că viitorul guvern se va obliga de a face modificări.

10. Dintre pretensiunile opoziției guvernului primește *judicatura curiei*, însă nu primește nici una dintre condițiile opoziției referitoare atât la extinderea dreptului electoral, la incompatibilitate, la căile ferate vicinale, cât și la reformele administrative.

Acestea ar fi propozițiile guvernului, pe cari opoziția le-a aflat de neacceptabile din partea ei.

Ce va urma acum? Poate-că o nouă alergare la Viena, o nouă formulare de puncte și o nouă încercare de înțelegere, pe baza propozițiilor modificate din ambele părți. Oamenii se tocesc, nu numai în țîrg, când e vorba de cumpărare de vite, ci și în *politică*, unde e vorba de *principii*. Va mai lăsa și unul și altul, și eată că înțelegerea se face, ear' țîrgoveții pot trece la birt, ca să-și consume obiceiuitul — *magnum aldomás*.

Să nu se uite însă, că tocmai de s'ar lega un compromis, acesta nu poate să aibă eficacitate durabilă, ci mai curând sau mai târziu va trebui să se recurgă la singurul leac bun pentru relele din țeară, acela despre care vorbim la primul loc. Și cu cât se va recurge mai curând la această armă, cu atât mai bine pentru popoarele din țeară; cu cât se face însă mai târziu întrebuintare de ea, cu atât mai rău, — dar' nu pentru popoare, cari s'au obiceiuit să rabde și să aștepte.

LIBERTATEA

de

JOHN STUART MILL.

— Traducere de Teodor V. Păcățian. —

V.

Aplicarea.

(Urmare).

Unul dintre cele mai ponderoase argumente, aduse din partea contrarilor, era acela, că permanența funcțiunii de stat nu acorda prospecte suficiente de venit și de vază, ca se poată atrage talentele cele mai distinse, cari în aplicare privată au mult mai mare prospect de a găsi o eficacitate rentabilă.

N'ar fi surprinzător, dacă amicii propunerii ar folosi acest argument ca răspuns la obiecțiile principale. Din parte contrară, argumentul e destul de curios. Ceea-ce se aduce ca obiecție, nu e decât ventila de siguranță pe seama sistemului proiectat. Dacă de fapt, toate talentele mari ar *pute* fi atrase în funcțiuni de stat, zău că o propunere de natura aceasta ar trebui să ne alarmeze.

de pe ferestri, stam ca pe mărăcini. Pândesc până se mai potolească ai casei și mă strecor ca o pisicuță. Osman cum mă vede în curte sare pe mine, mă linge pe ochi, se vâicărește, se netezește pe mine și croind la țiroale prin zăpadă, cu ochii drept în ochii mei, merge de-a curmezișul înaintea mea, sare și latră...

Și prin zăpadă dăm fuga până la grajd, o goană prin grădina cu rușine, vir capul în cotețul găinilor... În arman dau spaimă în vrăbii și risipite stau sgribulite pe garduri, își șterg într-una ciocul și ne drăcue.

Dudul unde ne dam în leagăn toată vară, pe la cubul de rânduine...

Osman latră, se repede înspre poartă, se gudură și coadă nu-i mai stă. Plină de paie, sania abia încapă pe poartă de plină ce e! Le sar înainte, mă dau pe lângă boi și-i mângăiu. Vineții nostri cu ninsoarea pe ei se tot pleacă înainte în jug și suflă din greu, săracii.

Bietul Sîmbotin cu ochii mari și limpezi se uită la mine, pare-că mă cunoaște, scutură din coarne și-și șterge capul de mînteanul meu... Cum e bătrân și cam nevoiaș ar vrea să-și mîngăie de multe, s'ermanul.

Toate cum le-am lăsat. Cine o să mă mai suie călare pe spina lui Sîvu, căci s'a astîmpărat Sîvu de nebuliile de astă-vară și acum gras și alb ca un domnișor, cu coadă sfredelită, cu capul înainte stă întins și nemîgăit pe masa din tindă, gata pentru oală. Scot briceagul și harș un sfire din coadă... După-ce m'am dat bine pe dirlișul dela puț, după-ce am bătut ograda toată și după-ce nu 'mi-a mai rămas un colțșor neumbat, vin să mă astîmpăr în poala bunicii, să-i mormăiu în ureche

Dacă ori-ce parte a activității sociale, care pretinde o cooperare regulată sau un cerc mare și larg de vedere, ar fi depusă în mâna guvernului, ear' direcțiile de stat ar fi în general ocupate de oamenii cei mai destoinici: toată cultura desvoltată și inteligența exercitată a țerei, — excepționând inteligența curat speculativă, — s'ar conglomeră într'o numeroasă birocrație, căreia ceialtați din societate ar voi să-și lase toate în grije, — mulțimea pentru-ca să-și se *dioteze* fînta și direcția, cei capabili și diligenți pentru a fi înaintați în oficiu.

Singura fîntă a ambiției ar fi atunci, dorița de a fi admis în sinul birocrației, ear' după aceasta, de a urca mereu treptele de putere. Sub un *astfel* de sistem, nu numai că-publicul din afară, din lipsă de experiență, n'are destulă capacitate de a examina și înfrîna modul de acțiune al birocrației, dar' chiar dacă împrejurările despoției, sau mersul natural al constituției naționale, ar permite să se nască un domnitor despot, sau un domnitor cu inclinări reformatoare, — n'ar fi executabilă nici o reformă contrară intereselor birocrației.

Aceasta e trista stare în care se află imperiul *rusesc*, după-cum se constată din comunicările tuturor celor-ce au avut destulă ocazie să studieze situația. Înșuși *Tarul* e lipsit de putere în fața birocrației! *Tarul* poate să trimită pe fiecare membru al birocrației în *Siberia*, dar' nu poate governa fără birocrație, sau contra voinței birocrației. Ori-șe *ucaz* al seu, poate fi primit cu un *veto* tacit, astfel, că nu se execută.

În țeri cu civilizație înaintată și cu spirit turbulent, mulțimea, obiceiuită să aștepte ca toate să le facă statul, sau ca nimic să nu se întreprindă fără a se cere autorizație și chiar sfat dela stat, — consideră de *responsabil* statul pentru toate relele ce se nasc, și când i-se gată răbdarea, să ridice contra guvernului și faee... ceea-ce se numește *revoluție*. După aceasta se urcă apoi cineva pe tronul domnesc, cu sau *fără* voea poporului, împarte ordine birocrației și toate merg ca mai înainte. Birocrația e neschimbată și nimeni nu-i în stare să-și ocupe locul!

Ne ofer o privilegiu foarte diferită popoarele, obiceiuite să-și conducă singure afacerile proprii. În *Francia*, unde o parte mare a populației stă în serviciul militar, ear' mulți au rangul cel puțin de suboficeri, se găsește la toate revoltele de popor destui oameni cari primesc conducerea și stabilesc un plan formal de luptă.

Ceea-ce sînt *Francezii* în chestiuni militare, — sînt *Americanii* în toate chestiunile civile. Luați-le guvernul, — și ori-care grupă de *Americani* e în stare să improvizeze un guvern și să conducă una ori alta dintre afacerile publice, cu inteligență abundentă, în ordine, și cu rezoluție!

(Va urma).

Lucian Bolcaș.

Acest nume, care însemna până aci o persoană, înseamnă azi o cauză. Persoana, simpatică nouă tuturor, a fost lovită de acei puternici, cărora urgisit le este tot ce nouă ni-e scump și drag. Ei l-au lovit, și ne-au lovit pe toți. Azi privirile noastre, gândirile noastre, fapăturile noastre, după puterile fiecăruia — lui să le închinăm.

E tîner — și vor să-și răpună. E plin de viață — și vor să-și îngroape. E capacitat și dornic de lumină — și ei vor să-și taie calea, să-și taie lumina după care tinde, ca floarea soarelui după regentul seu. E harnic de fapte — și vor să-și încatușeze, căci să tem de faptele lui. E de viitor și de viață — și ei vor să-și nimicească viitorul, să-și curme firul vieții luminoase, ce-i suride invitaătoare, și vor să-și îngroape de viu.

Să nu-l lăsăm! El e al nostru întreg, cu trup, cu suflet. Din leagăn predestinat să fie mare, să nu-l lăsăm pradă dușmanilor, înainte chiar de a-și începe misiunea.

Încercat-au să-și abată din calea sa frumoașă! Cu momeli, cu lingușiri, cu sfaturi bătrânești și oportunistice considerări, cu amenințări și terorizări și n'au reușit.

La momeli a suris, ca de niște naivi. La lingușiri a rămas rece și tare ca marmorol. La sfaturi a zîmbit mulțumitor și le-a mulțumit. La amenințările și terorizările lor fața lui blîndă și sînină s'a încruntat ca cerul purtător de furtună și detunător le-a răspuns:

— *Vreați să mă umiliți până 'n pămînt?*

Și au amuțit toți. El a mers înainte. Vocea conștiinței l-a condus și călăuzit. A făptuit și a lucrat, cu cuvîntul și cu condeiul. Acasă și pretutindenea, între frați și între dușmani, în patrie și în străinătate. El 'și-a mers mersul seu bărbătesc și românesc.

Acum s'a pus statul însuși în calea lui. Îi astupă toate căile vieții, îi închide toate ușile, ce deschid la lumină și știință. Vor să-și omoare sufletește...

Dar' nu vor reuși... El va găsi lumina după care aspiră. Nu aici, ci în altă țeară; și o va găsi mai abundentă, mai intensă, mai binefăcătoare. Acolo va adăpa sufletul seu și mare și puternic se va reîntoarce în serviciul poporului seu... *dacă* nu-l vom lăsa pradă, celor-ce aleșuesc la viața lui.

E o datorie a noastră să nu-l lăsăm. Eată de ce *Lucian Bolcaș* înseamnă o cauză, mare și comună.

Salutare din Iași.

Comitetul național al studenților din Iași a trimis la adresa lui Bolcaș următoarea telegramă:

Studenții naționaliști dela universitatea din Iași făcîndu-se interpretul întregii suflări românești din a doua capitală a României, trimit ție și celor-

ca ursul, să-și ascund ochelarii și să-și rup firul, s'o spariu că la anu are să fie toponie mare, rîsmirîță ne mai dovedită, că a dat poruncă craiul nostru să ne încăierăm cu Ungurii... Să vedem odată la luptă dreaptă, care pe care.

Bunica își ascunde ochii în șorț, să nu plîngă.

— Las-o pe pustii de școală, rămăi cu mine, bunica mamei — și oțtează.

Se aud glasuri pe-afară, furca dela puț scârțăie 'nșețată, — se duc vitele la apă... Un corb trece pe deasupra casei... Dă-n inserate. Începe să ningă.

În ușa bordeiului moș Șerban își aruncă ochii spre cer, cu o smiceală din umăr își îndreaptă cojocul, cu alta din cap căciula, își ia toiagul, fluieră cănele și printre fulgii rari de zăpadă coboară poteca, se îndreaptă spre pădure...

Ninsoarea să 'ntețește — să 'nsearează de tot.

Ca un bulgăre de aur, cucuiată și mare cât o căciulă de voivod fumează mămăliga, răsturnată de curînd pe cîrpător.

Ne adunăm în jurul ei și pe dînsa fărtați! Începem să ne strîngem pe la culcușurile noastre. — Ca la o vreme, un strigăt ascuțit de rață priddidă de ger trezește firea... E noapte, târziu.

— Ce dracu mă-nțeapă așa în tâlpi? și tresar din somn ca mușcat de șerpe... Și mi-te-am pus oameni buni pe tremurate de credeam că nu mai îmi rămîn dinți în gură...

M'am trezit ca se trenur, ca-și-cum slujba asta n'o puteam face eu și-n somn. De! Când 'mi-am mai venit puțin în fire, printre țoale și perină, prin cheoțoarea paltonului aruncă o coadă de ochiu...

lalți colegi români victime ale despotismului și nedreptății o încurajare frățească pentru sinceritatea și energia cu care duceți lupta grea pentru triumful românismului. Înainte până la biruință, căci nu va fi mult până-ce drapelul românesc va fâlfâră mîndru și liber pe falnicul Carpat.

Comitetul național-studențesc din Iași.

Vasile Brăescu,
președinte.

Colegii lui Bolcaș.

Ziarele maghiare au pus în circulație multe scornituri despre tinerii români din Orade. Între altele că toți ar fi hotărîți să părăsească academia.

Vedem că aceste scornituri află credință la ziarele române; de aceea le dăm hotărîți desmintire.

Tinerii noștri cei mai mulți sînt în ferii, pe acasă. Abia în zilele acestea se vor pute vedea cu toții ca să se înțeleagă. De părăsirea academiei credem că nu poate fi vorba. Ar face numai o plăcere Maghiarilor din *Grosswardein*.

Despre impresiunea ce le-a făcut osînda lui Bolcaș ne dă orientare următoarea scrisoare.

Echouri din Orade.

— 18 Ianuarie n.

Sosî în fine *bomba de sus*. Se descarcă și isbl sufletele noastre...

Pe 'tabla neagră e acățată o hîrtie — *sentența*. — Grămezi de curioși maghiari se adună. Cu satisfacție diabolică se departă... Și vorbesc gurile nespălate! Vorbesc.

Această sentență vrea să-și *nimicească*, să-și *stîngă pe acela, care a cutezat să rostească cuvinte dulci, cuvinte de îmbărbătare, cuvinte cari să ne îndemne la împlinirea datorințelor noastre*...

Pentru atîta! Nimic mai mult. Ne-au timbrat trădători de patrie, ne-au hulit, ne-au batjocorit și noi, — am suferit.

Acum șovinismul încarnat a secerat o nouă victimă, — un *martir*.

Ne-au atacat în sufletul nostru.

Nu vom descuraja! Nu! Nici odată.

Căzut a jertfă *Lucian Bolcaș*, scumpul nostru frate și noi cu drag primim la el. Privim, căci vedem, cum un fiu al poporului român își sacrifică totul, totul pentru idealul național.

Numele lui acum și întotdeauna va fi tipărit în inimile noastre, ear' *cuvintele lui* întotdeauna ne vor însufleți și ne vor îndemna și pe noi, ca să strigăm cu glas puternic *la luptă!*

A căzut jertfă el, — dar' ideile se înalță întru mărirea lui. Înzădar ori-ce! Mișeșcul lor scop nu-l vor ajunge; nu-l vor ajunge, căci noi *nu ne-am înfricat, nu dăm îndereti*, ci vom merge înainte pe calea cea sfîntă a *datorințelor strămoșești*.

Cu toții cu drag vom sări, măcar cu risicul vieții îndată-ce șovinismul urgisit pîngărește, răpește, ori stînge ceva ce-i românesc.

Nu ne-am înfricat, ci din contră sîntem cuprinși de mai mare dor și patimă, — ne vom lupta cu mai mare abnegațiune — pentru *tot* ce-i românesc.

Ear' acum, când șovinismul celor dela puterea fărădelegilor din nou a încercat a dărîma o tîneră mlădiță, care are să paralizeze odată furtunele năvălitoare — *protestăm* în numele sfîntei dreptăți, — protestăm în fața lumii întregi, căci sîntem conștiți de datorințele noastre, de nevinovăția eroului, care ca un brad puternic și falnic se înalță deasupra noastră a tuturor.

Nu cerem grație, nu cerem îndurare, ci pretindem *sus și tare* ca drepturile noastre să ni-se respecteze.

Ear' acum! Oh! adevărat *apostol*, ne întoarcem spre tine și îți zicem un lung și duios *adio!*

Dar' nu! Tu nu te duci! Inima ta e cu noi; tu nu ne vei uita pe noi; tu nu vei întrîlăsa a lupta ziua noaptea cu fruntea-ți încrețită de atîtea gânduri.

Dee bunul D-zeu, ca căile să-ți fie presărate cu florie fericeirei; cuvintele tale să afle echou în depărtări, prin munți, prin văi, să răsune pe câmpiile libertăților.

Când glasul nostru te va chema, să sune *buciumul* dreptății și cu toții să preamărim poporul s'erman, care geme sub jugul șovinismului.

Gene.

„Anu-Nou fericit!“

— În loc de felicitări. —

Pentru Casa națională.

cor. bani

Transport . 254.60

59. Demetriu Munthiu, not. com. 4.—

în Reciu 4.—

60. Mihail Jurca, not. în Rășinari 2.—

61. Vasiliu Domșa, protopresbiter în Orăștie 4.—

Suma . 264.60

Din Rășinari.

Comuna Rășinari e privită de străini ca o comună fruntașă, cărei trecutul frumos cu care se poate fâli, îi va crea un viitor splendid.

Trecutul comunei Rășinari e fără îndoială frumos; osîmintele a trei Arhichieri au înregistrat Rășinari în analele istoriei neamului românesc, ca o comună de model. Ca un răsădit al trecutului a mai rămas vorba: *Rășinari picior de raiu*... Dar' să revenim la present: e trist și dureros... căci dacă privești golul strașnic ce învîlne întregul Rășinari, și dacă vezi urmele nepăsării, urei și a intrigilor, te prinde o compătimire și trebuie să zici, că în Rășinari: ce-a fost verde s'a uscat... că i-s'a dus vestea numai, că numai ce-a fost îi poate servi spre laudă.

Sînt atâtea mii de locuitori în Rășinari și cei mai mulți oameni cu stare, cărora le dă mâna să facă multe ca să-și ridice satul la un nivel, ca bunăoară alte comune din jur. Dar' aici lucră nepăsarea, al cărei germen s'a în-cuibat în sufletele celor chemați de a lucra. Sînt unii cari își jertfesc timpul și osteneala pentru binele comun, dar' a înainta și a-și vedea rolul muncii lor nu pot, căci în Rășinari intriga și ura îi covîrșește.

Dar' să vorbească evenimentele, cari pot clarifica mai bine starea actuală a lucrurilor.

În Rășinari s'au înființat mai multe Reuniuni, al căror scop și fîntă e de a ridica vaza comunei și de a servi binelui comun în toată privința.

Așa e Reuniunea femeilor, Reuniunea pompierilor, Reuniunea tinerilor etc. Încă deja peatra fundamentală au voit s'o zdrobească, ceea-ce mulțumită interesului viu dovedit din partea unora, n'au reușit. Pentru sporirea fondurilor era destinat venitul petrecerilor de peste an.

Și erau petreceri atunci, erau conveniri sociale și se bucurau cu mic cu mare, când auziau lauda străinilor. Dar' odată le-a venit în gând onora din «frunțașii» satului se pună capăt vieții vesele și sînine. Și s'au rîgândit, că s'au săturat de joc, și au plămădit multe și de toate, a căror urmare a fost procedura comitetului parochial, care a luat conclud, că în sala școlară petrecerile odată pentru totdeauna sînt oprite. Astfel li-s'a împlinit dorița; de patru ani în Rășinari nici o petrecere n'a fost, căci — să nu se mire nime — în Rășinari unica sală corîspunzătoare e sala școlară...

De patru ani au înaintat rugări peste rugări onoratului comitet diferitele Reuniuni, spre a li se concede sala sub ori-ce condițiune. Și părintescul comitet a dovedit totdeauna că e mai mare și mai tare. Rugările glăsuț-au de-a surda, căci onorații membri au răspuns totdeauna că «nu joacă și tot trăesc». Toți și toate au recunoscut că obladuitorul comitet are drept; plecatu-și-au deci capul la vorba celor săraci cu duhul.

Unul din numerii trecuți ai «Tri-bunei» și «Foi Poporului» vestia «semne bune». Semne bune au fost totdeauna, căci dorul de muncă și țaria celor-ce se jertfesc pentru Rășinari nici-odată nu a lipsit. Era vorba de petrecerea ce va aranja Reuniunea femeilor și care acum mulțumită onoratului comitet parochial nu va fi, pentru-că majoritatea de voturi a redus întreagă afacerea earși la «nula», ce de patru ani e vîlul de mireasă a comunei Rășinari.

Eată Rășinari în miniatură. Ca la noi nicăiri.

Rog majoritatea membrilor din onor. comitet parochial să-și răspundă: Mai este undeva vre-un colț de țeară ca la noi?

De-mi vor răspunde, atunci și eu sînt în stare să pun peana jos și să recunosc că «drept au» când zic: «că nu joacă și tot trăesc».

Og.

Cronica zilei.

Sibiu, 21 Ianuarie n.

Domnii abonatenți s'au renoi cu insistență să binevoiască a-și renova abonamentul, trimițând direct prețul la adresa: administrațiunea Tribunei Sibiu (Nagy-szeben) — pentru-ca să nu fim constrinși a sista expedarea ziarului.

Invitare. P. t. membrii române de comitetul central al Reuniunii din comitatul agricol din comitatul Sibiuului sunt poțtiți la ședința comitetului, ce se va ține Marți, în 24 Ianuarie n. c., la orele 6 seara, în localul Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român.

Episcopul German Opacici. Din Viena se telegrafează, că episcopul sârbesc din Novisad, German Opacici a decedat ieri într'un institut de alienați din Viena, unde se afla cam de două luni.

Litsek Béla, vicecomite de comitatul Caras-Severin a răposat în Lugoj. Defunctul a fost doisprezece ani vicecomite, și ajunsese etatea de 50 de ani. Nu era mare șovinist și Românii din comitat erau, în unele privințe, mulțumiți cu activitatea sa.

Foaia Poporului, a apărut azi nr. 2 din anul acesta, anul VII-lea al foii. Conținutul este bogat și variat, cuprinzând evenimentele de peste sâptămână și alte lucruri folositoare țeranului.

Partea politică cuprinde un extras din apelul publicat de frunțașii noștri în Tribuna (nr. 2) către popor. Urmează articolul: Vestim stăm de fațem? (III.) de Silvestru Moldovan, în care se îndeamnă poporul a sprijini pe neguțitorii români și a deschide bolți românești pe sate. Urmează 3 entrefilete, articolaș despre exhidreza lui Bolcaș (art. nouă jertfă) și exhidreza din pastorală de Crăciun a P. S. Sale episcopului Popea, etc.

Partea literară glumeață și informativă cuprinde: Cei doi copii cu pîrl de aur, o frumoasă poveste în versuri de Iosif Stanca și ca ris: Lupii Tigănilui (ambele în foită). Două corespondențe (Sibiu și Valea-Bistrei), apoi cronică pe mai multe coloane etc.

Partea economică, cuprinde articoli de mare interes pentru economi, cărcimari etc., precum: Înghetarea vinurilor; Nuclele legi de consum; Importarea boalelor lipicioase la vite; Sfaturi economice; Prețul bucatelor în Cluj și Arad etc.

Școala Română, noua parte a Foii Poporului, cuprinde în coloanele ei mai mulți articoli de interes școlar, eșiți din penla dibace a mai multor harnici învățători de-ai noștri, cum sînt G. Cătană, P. Cipori etc., apoi știri școlare (Răvașul școlăii).

Ilustrația. Metropolitanul Meșianu, cu date biografice. Acest cuprins bogat și felurit credem că recomandă îndestul Foaia Poporului, care totodată e și cea mai ieftină. Rugăm inteligența noastră a atrage asupra ei atenția țeranilor noștri.

Congresul presei. Comitetul central al Reuniunii internaționale a ziariștilor a ținut zilele aceste în Paris mai multe ședințe, în cari s'a ocupat cu chestiile privitoare la congresul presei. S'a decis a se ține congresul anul acesta în Roma, la 5 Aprilie c. Congresul va dura probabil 3 zile.

Chestiile mai importante, sunt: Scoaterea unei foi oficiale, în care se se publice comunicările privitoare la membri; Studii comunicative asupra legilor de presă din toate statele; Scăderea tarifei postale pentru ziare; Scrierea unui premiu pentru o carte, care să cuprindă cele mai aacomodate abreviațiuni telegrafice; Judecarea abreviațiilor pentru controverse, ce s'ar ivi între ziariști, etc.

Echouri. Primim spre publicare următoarea scrisoare:

Cut, la 11 Ianuarie n. 1899.

Văzând cum toți învățătorii noștri și-au dat părerea în chestiunea foii pedagogice, m'am simțit îndemnat și eu a-mi da părerea. Așa se vede, că părerea mea atât de tare i-a aprins pe domnii dela Tribuna Poporului, încât nu s'au putut reține de a nu vîrsa foc și venin în contra mea, în contra onoratei red. a Tribunei pentru-că a publicat-o.

Ceea-ce scriu din acest prilej domnii dela Tribuna Poporului e un nou document de degenerare și direcțiune greșită. Pentru-că mi-am dat eu părerea, dlor dela Arad aveți și cu dl Dr. Dăianu și Tribuna. Nu pentru-că sînt în Cut, satul dlui Dr. Dăianu mi-am dat părerea astfel, ci pentru-că sînt învățător român și trebuie să mă interesez de cauza învățământului și a națiunii. Credeți-mă, că se fi fost chiar în Arad sau altunde, tot astfel mi-aș fi dat părerea.

Apoi nu e oare direcțiune greșită, când un redactor român numește cea mai plăcută foaie a poporului român — știuică?

Pe noi nu ne-au momit și nu ne momește nimenea, pentru-că noi am rugat redacțiunea Tribunei Poporului ca să binevoiască a lua sarcina aceasta asupra sa. Noi sîntem oameni maturi, conștiți de ceea-ce facem și ne dăm păreri după judecata noastră. E un drept acestă, pe care îl are ori-și-cine.

Marina română va fi reorganizată, după datele statistice mai noue, au următorul număr de locuitori: București: 237.774 locuitori, Iași: 67.100 L. Galați: 58.487 L. Brăila: 52.645 L. Craiova: 38.743 L. Ploiești: 38.143 L. Botoșanii: 32.107 locuitori.

Orașele mai mari ale României, după datele statistice mai noue, au următorul număr de locuitori: București: 237.774 locuitori, Iași: 67.100 L. Galați: 58.487 L. Brăila: 52.645 L. Craiova: 38.743 L. Ploiești: 38.143 L. Botoșanii: 32.107 locuitori.

Pentru maghiarizare. Se scrie că ministrul de agricultură Darányi a dat poruncă ca în comunele Bánhegyes, locuită pe nemaghiari, în Irățușul-mic și în Șeitin, din comitatul Csanadului să se întemeieze bibliotecile populare, firește, maghiare, ear' în scopul acesta 600 de cărți s'au trimis pe seama acestor bibliotecii. Dulapurile deasemenea s'au trimis din Pesta pe seama bibliotecilor.

Sperăm că Românii se vor feri de ele și-și vor întemeia singuri bibliotecii românești.

Adin Comlăuș. (S. Czt.-Ana), comitatul Aradului se ocie, de la alegerea de primar, protopretorul a octroat comunei un Neamț, de jude comunal, cu numele Neamț, deși comuna în parte covârșitoare e românească. Spiritele s'au agitat mult pentru acest fapt al protopretorului; n'au provocat însă vîrsare de sânge ca în comuna învecinată, Sânt-Ana-nouă, ci cățiva mai de nădejde s'au dus la casa comunală, au luat pe primarul neamț de guler și l-au dat afară din casa comunală. Alt lucru mai bun nici că puteau face.

Scrisorile lui Krivány. Pungașul dela Arad își omoară vremea în închisoarea din Viena cu scrierea epistoalelor. Zilnic expediază o mulțime de scrisori pe la vechii sei prieteni — din Arad. În zilele trecute încă a trimis o scrisoare unui neguțitor din Arad, prin care spune că complici n'a avut și că Keresztes i'a servit numai ca unealtă. Când a plecat de acasă zice că avea la el numai 3000 fl.

Naie submarină. La marina franceză se fac probe cu o naie submarină, construită de Zédé. S'a făcut cu ea o călătorie de probă dela Toulon la Marsilia pe sub apă și în 7 ore s'a făcut calea aceasta, de 76 chlm. fără nici un incident. Naie a minată de motori electri și de pe alte năi nu se poate afla, unde este sub apă. O astfel de naie este foarte periculoasă pentru vapoarele dușmane, cu toate-că ea are un defect, că adică cei de pe ea nu se știu orienta în apă, deși se încearcă a se ajuta și aci cu semne optice.

Fuga unui preot. Preotul reformat din Szin, Kovács András, a fost dat afară din slujbă, de bună seamă pentru-că a dovedit, o prea bună purtare. Omul, de necaz, și-a luat capul de o tină fată, și a fugit cu ea, se zice, tocmai la America, lăsându-și orfană parochia și în mare întristare soția cu vre-o cinci copii.

Biserici jefuite. Din Strigoniu se scrie, că acolo au fost jefuite zilele aceste una după alta trei biserici catolice ducînd hoții din fiecare vestiminte bisericicești de mare preț. Poliția până acum n'a dat de urma hoților.

Tusa adese-ori este prevestitoare tuberculozei (oficeii) și pentru aceea nu se poate îndeajuns recomanda ca tusa să fie vindecată.

Thea Sf. George și pravul Sf. George, aceste medicamente în mii de casuri probate le recomandăm îndeosebi p. t. cetitorilor noștri. Cu aceste minunate preparate se curează nu numai tusa, ci cu același succes se curează toate boalele de gât și grumaz, asemenea și răgușeala și asthma.

Sînt absolut nestrucătoare, de aceea se pot întrebuița și pentru copii. În calitate originală se pot procura numai dela farmacia Sf. George, Viena V. Wimmergass nr. 33. Prețul celor 2 pachete este 1 fl. 20 făr. porto.

Cu ocaziunea expoziției millenare a fost premiat isvorul apei minerale Franz Josef, mai mare omogene, cu medalia cea mai mare millenară și cu o prea înaltă distincțiune din partea Maestrajului Sale. Ca doamnă normală de ieșire a se lua dimineața un pahar pe stomachul gol.

Știri mîrșute. În Turda s'a decis a se înființa un gimnasiu cu 8 clase.

Congregațiunea comitatului Făgăraș a decis să introducă rețeaua telefonică pe întreg teritoriul comitatului.

Poliția din Becicherecul-mare a prins alaltăieri o bandă de hoți constătătoare din 10 membri. Banda aceasta, al cărei căpitan era Steva Vesprim, mult timp a fost groaza acelei ținut.

VIATA SOCIALA.

Din Șinca-veche.

Producțiunea teatrală aranjează inteligența din Șinca-veche, Duminecă, în 22 Ianuarie st. n. a. c., în sala școlăii confesionale. Prețurile de intrare 60 cr. de persoană, ear' de familie 50 cr. venitul e destinat în favorul școlăii locale. Începutul la 7 ore seara.

N. B. Ofertele marinarice se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice.

POSTA REDACȚIUNELI.

Dlul I. Maior. Se vor publica, rînd pe rînd.

Dlul Traian Mihailu. Am primit scrisoarea din 18 l. c. Se va face conform dorinței... Raport despre petrecere n'am primit. Salutare!

Tribuna Literară.

INFORMAȚIUNI.

Transilvania, organul Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român. Apare în Sibiu în 10 numeri pe an. Preț abonamentului: în Austro-Ungaria: 10 coroane, pentru străintate: 10 franci. Membrii Asociațiunii primesc Transilvania gratuit. Anul XIX, nr. 9 și 10 din Nov.—Dec. are următorul cuprins: La finea anului. — Descăntece de dragoste (din Bănat). — Descăntece de diochiu. — Statistica Românilor din Transilvania în 1733, de N. Togan. — Din despărțiminte. — Știință, literatură și artă: — Revista economică. — Anuarul financiar și economice 1898, de Petra-Petrescu. — Partea oficială: Procesverbele din ședințele ordinare ale comitetului Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român, ținute în Sibiu la 23 Noemvrie la 8 Decemvrie n. și la 22 Decemvrie n. 1898.

Convorbiri literare. Apare în București la 15 ale fiecărei luni. Anul XXXII, nr. 22 din 15 Decemvrie v. are următorul cuprins: T. Maiorescu: Căderele ministrului Brătianu. (Dela 1883 până la 23 Martie 1888). — Ioan Adam: Nădrăvăniile lui Petrea — N. Nanu: Rugă (poezie). — Duiliu Zamfirescu: Lydda, (partea I, scrisori romane). — N. Basilescu: Epitalamul lui Peleu și al Tetidei (după Catul). — Al. Brăescu: Asupra fundamentului filosofic al pozitivismului. — Red.: Două notițe istorice dela Aga Gh. Kostaki. — M. D.: Revista critică. (Literatură și arta română; Ioan Pop Reteganul; Floare albastră). — Necrolog. — Tabla de materii.

Bibliografie.

„Călimdarul Poporului“ în „Convorbiri Literare“.

Distinsa și cea mai veche revistă română, pe Noemvrie, „Călimdarului“ nostru.

Eată aceasta apreciere:

„Călimdarul poporului pe anul 1899“. Anul XIV, Sibiu, editura și tiparul „Tipografiei“, societate pe acțiuni, Sibiu, merită să fie relevat pentru ținta pe care o urmărește și pentru mijloacele care le întrebuițează.

E un adevărat călimdar popular, care în afară de materia calendaristică obișnuită, conține materia cea mai potrivită pentru a ține deșteaptă nașionta națională în popor.

În „Dela 1848“ se povestește plutele Românilor în contra asupritorilor unguri, ear' în „Răvașul nostru“ se face o dare de seamă despre toate incidentele care au turburat viața românească din Ungaria dela Septemvrie 1897 până în Septemvrie 98. Afară de aceasta se relevă faptele care vădesc că viața românească se menține și se manifestă cu putere atât în regat cât și în celelalte țeri locuite de Români.

Dacă mai adăugăm că acest călimdar mai conține numeroase fotografii de Români, în costumele lor pitorești, din deosebite părți ale Ungariei, și multe poezii populare și alte bucăți de literatură la înălțimea înțelegerii poporului — completot etiam binele pe care sîntem îndatori să-l spunem de această pu blicațiune.

Într'adevăr mai rar carte care se urmărească cu atîta unitate de concepțiune scopul propus.

»LIGA ROMÂNĂ« DESPRE »LUPTELE ROMÂNILE«.

Liga Română scrie următoarele despre broșura noastră »Luptele Românilor«:

»Luptele« din Sibiu a avut buna idee de a scoate în broșură »Luptele Românilor«, o serie de articole publicate în numerele sale de toamnă de dl Doctor Romanus.

Alte cărți, apărute până acum în chestia națională privesc mai mult actualitatea, pe când lucrarea dlui Romanus îmbrățișează într'un breviar trecutul acestor lupte combinându-l cu actualitatea.

Sub raportul acesta, ea vine oarecum să completească tot ce s'a scris în chestia națională de vre-o 7—8 ani încoace. În aceasta residă nota cea mai bună și mai înaltă a cărții.

Deosebit autorul, pentru a o face pe cât se poate mai accesibilă a avut grije de a o feri de ori-ce balast plictisitor și a-i da o limbă aleasă. Așa, că expunerea întregă nu e numai succintă, fidelă și clară, dar' ea devine și atractivă.

Aceste calități noue vor face de sigur ca lucrarea dlui Romanus să fie prețuită pretutindenea. Mai ales în România, unde trecutul chestiei transilvane e foarte puțin cunoscut. De aceea o și recomandăm cu toată convingerea și căldura, ca pe unica carte cu garul de a introduce pe cetitor mai comod în deplina cunoaștere a chestiei naționale.

Teatru orașeneso în Sibiu.

Duminecă, 22 Ianuarie n. Das barfüssige Fräulein. Momeniș în 4 acte, de I. Rosen. Începutul la 7 ore seara.

Sosiți în Sibiu.

În 21 Ianuarie n. 1899.

Hotel Impăratului Kisanlory: Rottmann, director dl Alb-Iulia; Komizentz, locotenent, Schuster, secretar, din Sătmăr; Janky, jude sup. din Roșia-de-munte; Breza din Brünn, Reuss din Alba-Iulia, Braun, Allertshammer, Hahn, Neugebauer, Klug, Clametsch, Kopath, Weinbach, din Viena; Klein, Eisner, din Buda-pesta, comercianți.

Hotel Meltzer: Maria Turbus, invățătoare, Szabó, curelar, din Dej.

Doamne li-se imbie ocazia binevenită de a-și pute procura confecțiunile cele mai bogate pentru MIRESE și COPII din depositul bine sortat și solid lucrat confecțiunea de albături a estabelemntului Julius Wermescher, Sibiu. (Edificiul „Transilvaniei“). [2355] 6—7

Apa amară purgativă „Francisc Iosif“, premiată cu 10 medalii de aur și în urmă singură premiată cu marea medalie millenară. Domnul profesor Dr. Purjesz Zsigmond analisat numita apă zice: „Apa amară purgativă „Francisc Iosif“ o întrebuițez totdeauna bucuros în casuri corăspunzătoare, de oare-ce efectul ei de obicei se prezentă fără nici o apariție secundară neplăcută. [1899] 13—25 Cluj, August 1897. Prof. Dr. Purjesz Zsigmond m. p. Se capătă în tot locul. Direcțiunea în Buda-pesta

Leopoldine Nikesch n. Spreder, friseră de Viena, Sibiu, Piața Hermann nr. 8. (Promenada-Bretter).

Bursa de mărfuri din Buda-pesta dela 19 Ian. n. 1899

Table with columns for Sămințe, Cămințe, and various goods like Grâu, Orz, Ovės, etc. with prices per 100 chilogr.

Cursul pietii din Sibiu.

Table with columns for various goods like Hârtie-monetă română, Lăre turcești, Imperiali, etc. with prices.

Bursa de Buda-pesta.

Table with columns for various financial instruments and goods like Renta de aur ung., Bonuri rurale, etc. with prices.

Bursa de Viena.

Table with columns for various financial instruments and goods like Renta de aur ung., Bonuri rurale, etc. with prices.

Bursa de București.

Table with columns for various financial instruments and goods like Renta rom. pe 1875 5%, Renta română amort. 5%, etc. with prices.

Proprietar: Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressandnt.

„Steaua“, institut de economii și credit, societate pe acții în Torontál-Petrovosello.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de economii și credit, societate pe acții „Steaua“ din Român-Petre (Torontál-Petrovosello) se invită la

I-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 12 Februarie st. n. 1899, după amiază la orele 3, în localul institutului.

Obiectele pertractănde sânt:

- 1. Raportul direcțiunii despre anul de gestiune 1897/1898.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Revidarea „Bilanțului de încheiere“ și a contului „Perdere și Profit“, și împărțirea profitului curat.
4. Alegerea unui membru în direcțiune în locul celui sortat.
5. Alegerea a 5 membri în comitetul de supraveghere.
6. Sistemizarea salarelor.
7. Eventuale propuneri.

Direcțiunea.

Contul bilanț de încheiere

Table with 2 columns: Activa and Pasiva. Activa includes Cassa în numerar, Cambii escomptate, Mobiliar, and Efecte proprii. Pasiva includes Capital de acții încurs, Depuneri spre fructificare, Cambii reescomptate, Fondul de rezervă, Interese transitoare, and Profit curat.

Contul perdere și profit.

Table with 2 columns: Perderi and Profit. Perderi includes Interese de reescompt, Spese (registre, tipărituri, postă etc.), Salare, Dare, and others. Profit includes Interese de escompt, Provisiune, Prodversii, and Spese de fondare.

Român-Petre, la 31 Decembrie 1898.

Director-executiv:

Comptabil:

I. Neagoe m. p.

Nicolae Moldovan m. p.

Membrii în direcțiune:

D. Popovici m. p. T. Zsiwko m. p. A. Crăciun m. p. A. Topal m. p.

Subsemnații membri în comitetul de supraveghere examinând conturile „Bilanț de încheiere“ și „Perdere și Profit“, și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare, le-am aflat în consonanță numerică cu acestea și conform legilor și statulelor; deci propunem să se aproabe dimpreună cu propunerea pentru împărțirea profitului curat.

Român-Petre, la 15 Ianuarie st. n. 1899.

Petru Murgu m. p., președinte.

Dr. A. Birescu m. p. T. Meda m. p. P. Stoica m. p. P. Tisu m. p.

Lemne uscate de fag!

Ofer p. t. publicului lemnele mele de fag, recunoscute de cea mai frumoasă și mai bună calitate și anume:

- I-a, care mai înainte au costat 13 fl., acum costă 12 fl., în 3 tăiate 14 fl.
II-a care mai înainte au costat 12 fl., acum costă 11 fl., în 3 tăiate 13 fl.

per stângin metric — duse acasă.

Cu stimă

Eduard Zimmermann, Bahngasse 14.

HOTEL

„La pădurea Carpaților“ RESTAURANT.

[1904] 12—52

Magazin cu coloniale

și depou cu vinuri de Drăgășani.

Emilian B. Bratieanu,

București, Calea Griviței 171.

(Casa proprie).

C. KLEMT,

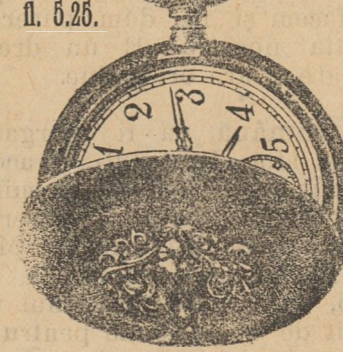
fabrică de jaluși Braunau în Boemia recomandă noile sale jaluși, rulete și obloane de lemn, de 6 o i premiate. [26] 1—5

Preț-curenturi gratis.

Agenti

pentru mușterii privați se caută pretutindenea.

Tuturor oamenilor de specialitate și tuturor acelor care doresc să aibă un orologiu bun, le aduc la cunoștință, că eu am preluat speciala vânzare a nou inventatelor

orologe remontoir de goldin iubire

cu mașinarie de precisiune-reformă, îmbunătățită.

Aceste orologe din goldin curat cu donă capace și de o construcție pompoasă și elegantă sânt atât de bine reușite, încât nu pot fi deosebite nici chiar de specialiști. Invălișul oroloagelor este atât de minunat cisetat, încât întotdeauna rămâne neschimbat, ear' pentru regulata funcționare se dă o garanță de 3 ani.

Prețul unui orologiu împreună cu un lanț elegant de goldin este

numai fl. 5.25.

La fiecare orologiu se alătură gratuit oapțușeala de piele. Comandele sânt a se adresa la depoul principal

ALFRED FISCHER,

Viena, I., Adlegasse nr. 10.

Expediția cu rambursă. — Dacă nu convine banii se restituie.

Important pentru toți!

Prin scutirea legală de dare a benzinelui pentru lucrări industriale, precum și pentru economie este renumitul nostru

motor original „Otto“

pentru benzin cea mai ieftină putere motorică.

Langen & Wolf,

fabrică de motor,

Viena, X., Laxenburgerstrasse 53.

Locomobilul benzin „Otto“

este cea mai bună și cea mai ieftină putere motorică, pentru ori-care economi.

Fără mașinist, fără schintei, fără nici un pericol de foc.

Informațiuni, prospecte etc. gratis.

[933] 38—52

1899

Abonamentele se primesc numai pe un an întreg anticipativ solvite.

1899

Pe anul 1899 va apăre numai una singură edițiune (nu două ca până acum) din

„Revista Ilustrată“

Foarte enciclopedică literară în mărime de 2 coale de tipar, plus una învelitoare elegantă și va costa pentru Austro-Ungaria 6 fl., — pentru România și străinătate 17 fr.

Din

Revista Ilustrată

de pe anul I. mai avem unele exemplare complete și le vindem cu un scăzământ de 10% dela prețul lor. De asemenea avem un mare număr de

[6] 1—3

ilustrațiuni și portrete

de interes național executate pe carton de lux foarte frumos — o adevărată podoabă pentru casa fiecărui Român și vindem bucata numai cu 25 cr. v. a.

Voci din public.

Din miile de aprețieri ce le avem la mână lăsăm să urmeze acestea trei:

Dlul Ioan Baciu, editor la „Revista Ilustrată“ în Șoimș. Am primit broșura a II-a din frumoasa a D-V. Revistă, cuprinsul ei mi-a aprins mai mult dorul de scumpa mea patrie, de conștiinții mei Sălișteni. Dar m'a intristat lipsa broșurei I. de este vre-un gen în bani vi-l restitu!

Prea onor. D-le Baciu! Am primit „Revista Ilustrată“. Numărul de probă a făcut o impresie de tot plăcută asupra mea. Vă gratulez deci din inimă la ideea salutară de a eada o foaie ilustrată, cred că ea va fi îmbrățoșată de toți Românii știutori de carte cu mare căldură, și cu inimă drăgălaşe. Mă abonez pe un an la ed. de salon. Cernăuți, 7/III 1898.

Am die Redaction der „Revista Ilustrată“ in Șoimș. Als ich heurigen Sommer einen Touristen-Ausflug nach Odessa machte, fand ich eine interessante und schöne Nummer der „Revista Ilustrată“ in einem Bistritzer Cafféehause vor und notirte mir deren Adresse auf. Haben Sie, bitte, die Güte, mir eine Probenummer davon zu senden. Ergebenst Árpád v. Jengy-Szabó. Hatvan, 24/X 1898.

1899

Colectanții primesc tot al 6-lea exemplar gratis.

1899

Cel mai eficace mijloc de casă, pentru a regula mistuirea, pentru a produce o circulațiune regulată a sângelui, pentru a depărta părțile stricate și defectuoase ale sângelui (condițiunile esențiale pentru susținerea sănătății), precum și pentru delăturarea repede și sigură a boalelor de stomach d. e. lipsa de apetit, rigăitul, vânturi, greață, dureri de stomach și foale, sgărcei de stomach, îngreunarea stomachului cu bucate, flegmă, congestiuni de sânge, hemoroide, boale femeiești, boale de intestine, este de 40 ani probat

Pentru mântuirea de ori-ce aprinderi, rări și umflături, se folosește cu succes sigur la inflamare, oprirea laptelui și întărirea pieptului (fîtelor) femeiești, la întărire, la abscese, noduri, puroaie (Eiterpusteln), carbuncule, la rări și sugei la degete, la întărituri, umflături, uime etc., de 50 ani probat

Alifia de casă de Praga

Balsamul de vieață al Dr. Rosa.

din farmacia lui B. Fragner în Praga 203-III.

Acesta favorisează întreg actul mistuirei, produce un sânge sănătos și curat și este un remediu de casă popular probat, sigur și extins. 1 sticlă 50 cr., 1 sticlă dublă 1 fl. Prin postă 20 cr. mai mult.

Vindecarea se face fără dureri prin influența alinătoare a alifiei. În doze à 25 și 35 cruceri. Pe postă plus 6 cr.

Atențiune! Fiecare se ceară numai preparate originale din farmacia lui B. Fragner în Praga și se observe, ca toate părțile învelitoare balsamului Dr. Rosa să fie provăzute cu alăturata marcă rotundă de scutare, asemenea toate părțile învelitoare alifiei de casă de Praga poartă marca de scutare în trei unghiuri alăturată!

Ori-cine îmi anunță o falsificare primește o remunerațiune!

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziție spre vedere.

Depozite în farmaciile I. Török, Badapesta; A. Egger, Badapesta; apoi în Sibiu la E. Rumler, K. Müller și K. M. Herzberg.

Depozitul principal al producătorului

B. Fragner,

[658] 17—26

farmacie „la vulturul negru“ în Praga, colțul str. Spornier nr. 203.

Expediții cu întoarcerea postei.